

10 HADITHE PËR
MËSIM
PËRMENDËSH

1

(عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ أَبِي حَفْصِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ: **إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهَجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا، أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا، فَهَجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ**)

رواه إماما المحدثين أبو عبد الله محمد بن إسماعيل بن إبراهيم بن المغيرة بن بَرْدِزْبَةَ البخاري، وأبو الحسين مسلم بن الحجاج بن مسلم القشيري النيسابوري، في صحيحيهما اللذين هما أصح الكتب المصنفة.

Nga emiri i besimtarëve **Ebu Hafs Umer ibn-ul-Hattabit**, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë:

"E kam dëgjuar të Dërguarin sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë:

"Veprat janë sipas qëllimit dhe çdokujt i takon ajo që e ka për qëllim. Prandaj, kush shpërngulet (bën hixhret) për shkak të All-llahut dhe të dërguarit të Tij, shpërngulja (hixhreti) e tij është për All-llahun dhe të dërguarin e Tij. Ndërsa, shpërngulja e kujt është të fitojë disa të mira të kësaj bote ose të martohet me ndonjë femër, i atilli nuk do të fitojë tjetër përveç çka ka pasur për qëllim."

(Këtë e transmetojnë dy imamët e muhaddithinëve: Ebu Abdullah Muhammed ibn Ismail ibn Ibrahim ibn el-Mugireh ibn Berdize el Buhari dhe Ebul-Husejn Muslim ibn el-Haxhaxh ibn Muslim el-Kushejrij el-Nejsaburi në dy Sahihet e tyre, të cilat konsiderohen dy përmbledhjet më të sakta të shkruara të haditheve.)

2

عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ أَيْضاً قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ جُلُوسٌ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّقَمِ وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخْذَيْهِ وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا)) قَالَ: صَدَقْتَ.

فَعَجَبْنَا لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ، قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِيمَانِ، قَالَ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ، قَالَ: صَدَقْتَ، قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ، قَالَ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ، قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ، قَالَ: مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ، قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَاتِهَا، قَالَ: أَنْ تَلِدَ الْأُمَّةُ رَبَّتَهَا، وَأَنْ تَرَى الْخُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّيْءِ يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ، ثُمَّ انْطَلَقَ فَلَبِثَ مَلِيًّا ثُمَّ قَالَ: يَا عُمَرُ أَتَدْرِي مِنَ السَّائِلِ؟ قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ دِينَكُمْ. رواه مسلم

Nga **Umeri**, radijall-llahu anhu, gjithashtu transmetohet se ka thënë:

"Një ditë ishim duke ndejur te i Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kur u duk një njeri me rroba shumë të bardha dhe flokë shumë të zeza. Në të nuk hetohej shenja e udhëtimit dhe askush prej nesh nuk e njohëm. U ulë pranë të Dërguarit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke i mbështetur gjunjët e vet në gjunjët e tij, i vendosi duart e veta në kofshën e tij dhe tha:

'O Muhammed, më trego ç'është Islami?' I Dërguari, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: *'Islami është të dëshmosh që nuk ka zot të vërtetë, përveç All-llahut dhe se Muhammedi është i dërguar i Zotit, ta kryesh namazin, ta ndash zekatin, ta agjërosh ramazanin, të bësh Haxh, nëse ke mundësi ta bësh këtë!'* Ai tha: 'Të vërtetën e the!' Ne u çuditëm: po e pyet dhe po ia vërteton. Ai tha: 'Më trego, ç'është imani?' (Pejgamberi) tha: *'Ta besosh Zotin, Engjujt e Tij, Librat e Tij, të Dërguarit e Tij, Ditën e fundit dhe të besosh në të caktuarit e Tij të të mirës dhe të keqes.'* Tha: 'Të vërtetën e the.' Tha: 'Më trego ç'është ihsani?' (Pejgamberi) tha: *'Ta adhurosh Zotin sikur e sheh Atë, sepse edhe pse ti nuk e sheh Atë, Ai vërtet të sheh ty.'* Tha: 'Më trego ç'është çasti (i fundit, dita e shkatërrimit)?' (Pejgamberi) tha: *'Për këtë i pyeturi nuk di më shumë nga ai i cili pyet. Më trego mbi shenjat e tij?'* Tha: *'Kur robëresha t'i lind vetes zonjushë, kur të shihen barinj të këmbëzbathur, të zhveshur e të mjerë se si garojnë në ndërtime e godinave të mëdha.'* Pastaj shkoi, kurse unë mbeta i habitur. Pastaj (i Dërguari) tha: *'O Umer, a e njeht atë që më pyeti?'* Thashë: 'All-llahu dhe i Dërguari i Tij më së miri e di.' Tha: *'Vërtet ky qe Xhibrili, erdhi t'ua mësojë fenë tuaj.'* Muslimi

3

عَنْ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أُمِّ عَبْدِ اللَّهِ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: (مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ) رواه البخاري ومسلم،
وفي رواية لمسلم (مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ)

Nga nëna e besimtarëve, nëna e Abdullahut, **Aishja**, Allahu qoftë i kënaqur prej saj, e cila thotë: Pejgamberi, sala Allahu alejhi ue sel-lem, ka thënë: "*Kush shpik në fenë tonë diçka që s'është prej saj, refuzohet.*"

Buhariu dhe Muslimi, kurse në një transmetim të Muslimit qëndron: "*Kush bën një vepër që nuk është sipas fesë tonë, ajo refuzohet.*"

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: (إِنَّ الْحَلَائِلَ بَيْنَ وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيْنَ وَبَيْنَهُمَا أُمُورٌ مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ فَقَدْ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ كَالرَّاعِي يَرْعَى حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يَقَعَ فِيهِ. أَلَا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى. أَلَا وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحَارِمُهُ، أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ) رواه البخاري ومسلم.

Nga Ebu Abdullah, **Nu'man ibën Beshiri**, Allahu qoft i kënaqur prej tij, që thotë: kam dëgjuar Pejgamberin, lavdia dhe bekimi i Allahut qofshin mb të, duke thënë: *"Me të vërtetë, hallalli është i qartë, dhe harami është i qartë, e mes tyre ka gjëra të dyshimta që shumë njerëz nuk i dinë. Ai që ruhet nga gjërat e dyshimta ka ruajtur fenë dhe nderin e tij. Ai që bie në gjërat e dyshimta, ai ka rënë në haram, sikur bariu që kullot kopenë përreth arave që ruhen (të mos kulloten) e që gati mund të hyjë në to. Dijeni se çdo mbret ka territorin që ruan; territori i Allahut që ruhet janë haramet. Dijeni se në trup ka një copë mishi që nëse përmirësohet, përmirësohet i tërë trupi e nëse prishet, prishet i tërë trupi. Ajo është zemra."*

Buhariu dhe Muslimi

عَنْ أَبِي رُقَيْةَ تَمِيمِ بْنِ أَوْسِ الدَّارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "الدِّينُ النَّصِيحَةُ قُلْنَا: لِمَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: لِلَّهِ، وَلِكِتَابِهِ، وَلِرَسُولِهِ، وَلِأَيِّمَةِ الْمُسْلِمِينَ، وَعَامَّتِهِمْ." رواه مسلم

Nga Ebu Rukaje, **Temim ibën Eus Darij**, radijAllahu anhu, përcillet se Pejgamberi, sala Allahu alejhi ue sel-lem, ka thënë: "*Feja është Nasiha.*" Thamë: për çfarë, o i Dërguar i Allahut? Tha: "*Për Allahun, Librin e Tij, të Dërguarin e Tij, prijësit e myslimanëve dhe masën e gjerë.*"

Muslimi

6

نُ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سِبْطِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرِيحَانَتِهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ:
حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (دَعْ مَا يَرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يَرِيْبُكَ) رواه الترمذي والنسائي وقال الترمذي:
حديث حسن صحيح.

Nga Ebu Muhamed **Hasen ibën Alij ibën ebi Talib**, nipi i Pejgamberit dhe borziloku e tij, Allahu qoftë i kënaqur prej të dyve, i cili ka thënë: Kam mbajtur mend nga Pejgamberi, sala Allahu alejhi ue sel-lem, (fjalën): "*Lëre atë që të vendon në dyshim dhe merr atë që nuk të vendon në dyshim.*"

Tirmidhiu dhe Nesaiu, kurse Tirmidhiu thotë: hadithi është hasen sahih

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: (لَا يَجِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِلَّا بِأَحَدِي ثَلَاثٍ: الثَّيِّبُ الرَّائِي، وَالنَّفْسُ
بِالنَّفْسِ، وَالتَّارِكُ لِدِينِهِ الْمَفَارِقُ لِلْجَمَاعَةِ) رواه البخاري ومسلم.

Nga **Abdullah ibën Mes'udi**, RadijAllahu anhu, thotë: Pejgamberi, sala Allahu alejhi ue sel-lem, ka thënë: "*Nuk lejohet gjaku i myslimanit përveçse në tre raste: i martuari kur bën kurvëri (zina), shpirt për shpirt dhe ai që lë fenë e tij dhe braktis xhematin.*"

Buhariu dhe Muslimi

8

عَنْ أَبِي عَمْرٍو، وَقَيْلٍ، أَبِي عَمْرَةَ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا غَيْرَكَ؟ قَالَ: "قُلْ آمَنْتُ بِاللَّهِ ثُمَّ اسْتَقَمْتُ"

Nga Ebu Amër **Sufjan ibën Abdullahu eth-Thekafij**, RadijAllahu anhu, i cili thotë: thashë, o i Dërguar i Allahut, më thuaj për Islamin një fjalë pas së cilës s'do kem nevojë të pyes për të tjetërkënd? Tha: "*Thuaj: besova në Allahun, pastaj përqendrohu (në këtë) .*"

Muslimi

عَنْ أَبِي نُجَيْحِ الْعَرَبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: وَعَظَنَا رَسُولُ اللَّهِ مَوْعِظَةً وَجَلَّتْ مِنْهَا الْقُلُوبُ وَذَرَفَتْ مِنْهَا الْعُيُونَ. فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَأَنَّهَا مَوْعِظَةٌ مُؤَدَّعٌ فَأَوْصِنَا، قَالَ: (أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسِيرَىٰ اخْتِلَافًا كَثِيرًا؛ فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْتَدِينَ عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِدِ وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ، وَكُلَّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ) رواه أبو داود والترمذي وقال: حديث حسن صحيح.

Nga Ebu Nexhih **Irbad ibën Sarije**, RadijAllahu anhu, thotë: "Pejgamberi, sala Allahu alejhi ue sel-lem, na këshilloi me disa fjalë nga të cilat na u rrenqethën zemrat dhe na rrodhën sytë lot. Thamë: o i Dërguar i Allahut, sikur me qenë fjalim lamtumirës, andaj na porosit. Ai tha:

"Ju porosis me devotshmëri ndaj Allahut. Të dëgjoni dhe respektoni edhe nëse robi bëhet udhëheqësi juaj, sepse ai që do të jetojë prej jush do të sheh mosmarrëveshje të shumta; andaj ju porosis (të mbaheni) për sunetin tim dhe sunetin e halifëve të drejtë e të udhëzuar, kapuni për të me dhëmballë dhe ruhuni nga gjërat e shpikura sepse çdo e shpikur është bidat dhe çdo bidat është lajthitje."

Ebu Davudi dhe Tirmidhiu i cili thotë: hadithi është hasen sahih

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ: قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ مِنْكَ وَلَا أُبَالِي، يَا ابْنَ آدَمَ لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ، يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقَرَابِ الْأَرْضِ حَطَايَا ثُمَّ لَقَيْتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا لَأَتَيْتُكَ بِقَرَابِهَا مَغْفِرَةً" رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

Nga **Enes ibën Maliku**, RadijAllahu anhu, thotë: kam dëgjuar Pejgamberin, sala Allahu alejhi ue sel-lem, duke thënë: "*Ka thënë Allahu i Madhëruar: O biri i Ademit, përderisa ti më lutesh dhe shpreson tek Unë, t'i fali ato që ti i bën dhe aspak s'më bëhet vonë. O biri i Ademit sikur mëkatet tua të arrijnë lartësinë e qiellit pastaj më kërkon falje, Unë ta fali. O biri i Ademit nëse më vjen me mëkate gati sa toka, dhe më takon mirëpo s'më ke bërë shirk aspak, do të takoj me aq falje nga ana Ime.*"

Tirmidhiu i cili thotë: hadith hasen sahih